

FUNCTIONARUL PUBLIC

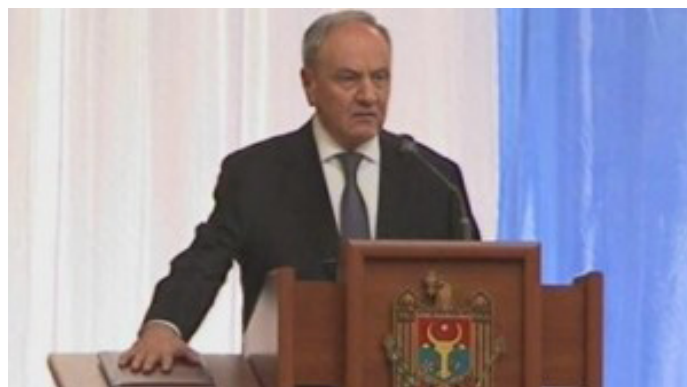
ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Nicolae Timofti a jurat să respecte Constituția și să apere democrația

„Jur să-mi dăruiesc toată puterea și priceperea propășirii Republicii Moldova, să respect Constituția și legile țării, să apăr democrația, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, suveranitatea, inde-

pendența, unitatea și integritatea teritorială a Moldovei”, a jurat noul președinte al Republicii Moldova, Nicolae Timofti, la solemnitatea de investire în funcție pe 23 martie curent.

Nicolae Timofti a fost întâmpinat de către Garda de Onoare. Ceremonia a fost deschisă de președintele interimar, Marian Lupu, președintele Parlamentului. Președintele Curții Constituționale, Alexandru Tănase, a dat citire hotărârii Curții Constituționale de validare a rezultatelor alegerilor din 16 martie și i-a înmănat lui Nicolae Timofti colanul prezidențial.

Nicolae Timofti a declarat că va fi un președinte bun, va promova valorile europene și va uni societatea. „Astăzi este o zi importantă, o zi în care țara intră într-o nouă etapă

de dezvoltare, o etapă în care Republica Moldova trebuie să avanseze pe calea democrației și a reformelor. Pentru mine este o mare onoare și o mare responsabilitate să preiau conducerea Republicii Mol-

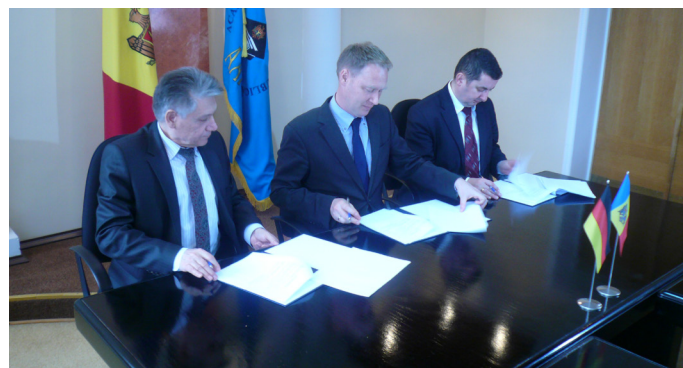
dova într-un moment crucial pentru dezvoltarea ei”, a spus Nicolae Timofti. Marian Lupu l-a felicitat pe președinte în numele întregii națiuni, menționând că evenimentul de astăzi este unul de importanță istorică. „Este o etapă nouă, care ne va cere o conjugare de eforturi a tuturor ramurilor puterii de stat pentru a asigura obiectivele guvernării. Avem multe de făcut înainte și această zi vine să marcheze o etapă calitativ nouă în istoria contemporană a Republicii Moldova”, a declarat Marian Lupu.

Nicolae Timofti a fost ales șef al statului cu votul a 62 de deputați din 101 care formează Parlamentul. Fracțiunea PCRM nu a participat la alegeri și nici la ceremonia de investire a președintelui.

Semnarea memorandumului de înțelegere

Pe 22 martie curent, la Academia de Administrare Publică a fost semnat Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Dezvoltării Regio-

reprezentant de țară GIZ în Republica Moldova, și dl Veaceslav GUȚUȚUI, viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor.

nale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și Academia de Administrare Publică (AAP), Memorandum, proiectul căruia a fost examinat de către părți încă la 29 februarie curent. La eveniment au participat dl Vasile MARINA, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, dl Philipp JOHANNSEN,

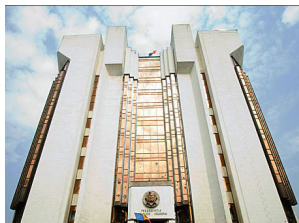
Memorandumul semnat va reglementa cooperarea trilaterală între MDRC, GIZ și AAP în vederea realizării politicii de dezvoltare regională, prin intermediul consolidării capacităților următoarelor grupuri-țintă: formatorii delegați de către părțile Memorandumului; administrația publică locală de nivelul I și II; agențiile de dezvoltare regională (ADR); consiliile regionale pentru dezvoltare (CRD).

Cor. „F.P.”

SUMAR

Investirea în funcție a Președintelui.....	1
Oficial.....	2
Un profesor american la Academie.....	3
Cultura politică.....	4
Copii la Biblioteca Academiei.....	5
Biblioteca Științifică a Academiei.....	6-7
Noutăți editoriale.....	8
Valori clasice universale.....	9
În lumea științei și a tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Dicționar UE.....	12

Președintele Nicolae Timofti a avut o întrevedere cu Dirk Schuebel

Perspectivile integrării europene a Republicii Moldova, asigurarea unei continuități a reformelor și suportul acordat de Uniunea Europeană Republicii Moldova au fost principalele direcții de discuție în cadrul recentei întrevederi a Președintelui Re-

publicii Moldova, Nicolae Timofti, cu șeful Delegației Uniunii Europene la Chișinău, Dirk Schuebel. În cadrul acesteia, Dirk Schuebel a transmis Președintelui Republicii Moldova invitația autorităților europene de a vizita instituțiile UE amplasate la Bruxelles.

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a declarat, în cadrul întrevederii, că procesul de integrare europeană rămâne una dintre direcțiile prioritare ale politicii externe a Republicii Moldova. „Republica Moldova va depune toate eforturile necesare

pentru a accelera acest proces, inclusiv prin promovarea reformelor, în special în domeniul justiției, prin sincronizarea legislației moldovenești cu cea europeană și, un lucru care constituie pentru moment una dintre principalele piedici, soluționarea pe cale pașnică, prin intermediul negocierilor, a conflictului transnistrean”, a menționat în cadrul întrevederii Nicolae Timofti.

Șeful statului a acceptat invitația autorităților europene și a menționat că va vizita Bruxelles-ul în cadrul primei vizite ofi-

cială peste hotarele Republicii Moldova.

Dirk Schuebel a declarat că UE va susține întru totul aspirațiile europene ale Republicii Moldova, inclusiv prin expertiză, schimb de experiență și suport financiar pentru promovarea reformelor, până la sfârșit de an fiind programată virarea unei tranșe pentru procesul de reformare a justiției.

În cadrul întrevederii, Dirk Schuebel, l-a felicitat pe Nicolae Timofti cu prilejul învestirii în funcția de președinte.

Marian Lupu a avut o convorbire cu Valentina Matvienko

Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Marian Lupu, a avut zilele acestea o întrevedere cu Președintele Consiliului Federației al Adunării Federale a Federației Ruse, Valentina Matvienko, Președinte al Consiliului Adunării Interparlamentare a Țărilor Membre ale CSI.

În cadrul întrevederii, Va-

lentina Matvienko a subliniat importanța CSI, care, după prăbușirea URSS, a creat condiții pentru separarea civilizată a fostelor republici unionale. Oficialul rus a menționat că, în Federația Rusă, se simte o nostalgie după cultura moldovenească și a enunțat ideea semnării, între țările noastre, a unui Acord de cooperare culturală, care, printre altele, ar presupune deschiderea unor centre culturale comune, în Moldova și în Rusia.

Cu referire la aspirațiile europene ale țării noastre, Valentina Matvienko a declarat că semnarea, de către Republica Moldova, a Acordului de liber schimb cu Uniunea Europeană

nu contravine relațiilor din cadrul Adunării Interparlamentare a CSI, acestea urmând doar să se completeze reciproc.

În același context, Marian Lupu a menționat că Parlamentul Republicii Moldova este deschis unui dialog constructiv și pragmatic cu Consiliul Federației al Adunării Federale a Federației Ruse, precum și pentru fortificarea colaborării între parlamentele ambelor țări, inclusiv pe dimensiunea comisiilor parlamentare de profil și a grupurilor de prietenie.

Marian Lupu a reiterat interesul Moldovei în favoarea menținerii unei dinamici pozitive a relațiilor bilaterale moldo-ruse,

atât la nivelul conducerii de vârf, cât și la nivelul interacționării intersectoriale.

În mod special, Marian Lupu s-a pronunțat pentru semnarea unui nou Acord de livrare a gazelor naturale către Moldova și a abordat subiectul exportului de vinuri moldovenești în Rusia. Marian Lupu a menționat că Moldova este interesată de atragerea de investiții din Rusia în economia națională a Moldovei și a specificat interesul țării noastre pentru deschiderea unor terminale vamale suplimentare pentru vinurile moldovenești la Sankt-Petersburg și la Breansk.

Primul-Ministru Vlad Filat a discutat la Bruxelles cu Comisarul European pentru Extindere și Politică de Vecinătate Stefan Fule

Vlad Filat a mulțumit pentru sprijinul constant în procesul de luare a deciziilor UE ce vizează Republica Moldo-

va, cele mai recente ținând de negocierea Zonei de Liber Schimb Cuprinzător și Aprofundat.

„Suntem satisfăcuți de intensitatea dialogului bilateral. Dialogul constructiv cu UE ne oferă un cadru benefic pentru a gestiona dosare și politici interne”, a spus Vlad Filat.

Premierul a precizat că în rezultatul acțiunilor întreprinse până în prezent din 42

de acte legislative prevăzute în cadrul fazei I a dialogului privind vizele, 36 de acte legislative au fost adoptate, 4 sunt în proces de examinare și adoptare în Parlament și 2 în Guvern.

La rândul său, Stefan Fule a spus că întâlnirea a fost oportună venind la două săptămâni după ce Parlamentul a ales Președintele țării. El a felicitat cetățenii R. Moldova

cu acest eveniment important, dar și pe Vlad Filat pentru dinamica pozitivă a relațiilor cu UE.

„Îl încurajez pe Premierul Vlad Filat să continue obiectivele ambițioase stabilite, care vor aduce R. Moldova mai aproape ca niciodată de Uniunea Europeană în ceea ce privește valorile democratice, performanțele economice și bunăstarea cetățenilor”, a precizat el.

Profesor american în ospete la Academie

Pe 26 martie curent, Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova l-a avut în calitate de oaspete pe dl doctor **Zbigniew BOCHNIARZ**, expert, profesor la facultatea de Business de la Universitatea Harvard și la Facultatea de Administrare Publică a Universității Washington, SUA.

Oaspetele american a avut o întrevedere cu dl **Vasile MARIANA**, rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar. La

întrevedere au participat dl **Oleg BALAN**, vicerector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar interimar, dna **Tatiana ȘAPTEFRAȚI**, director al Departamentului organizarea instruirii, doctor, conferențiar universitar, și dna **Aurelia ȚEPORDEI**, director al Departamentului dezvoltare profesională.

Profesorul american a fost informat succint despre activitatea Academiei în domeniul instruirii și perfecționării cadrelor din administrația publică centrală și locală a Republicii Moldova, despre formele și metodele de organizare și eficientizare a procesului didactic.

Zbigniew Bochniarz a făcut, la rândul său, o scurtă relatare cu privire la activitatea Facultății de Administrare Publică a Universității Washington, SUA,

punând, în special, accentul pe instruirea în domeniul administrației publice.

Gazdele au examinat cu oaspetele american unele perspective de colaborare între instituțiile academice pe care le reprezintă, precum și proiectul acordului de colaborare a Școlii de Afaceri Publice „Daniel J. Evans” cu Academia de Administrare Publică. Acest proiect de colaborare prevede schimbul de cele mai bune practici în domeniul perfecționării funcționarilor publici și funcționarilor aleși, precum și în domeniul managementului resurselor umane, desfășurarea cercetărilor comune.

Profesorul american Zbigniew Bochniarz a evoluat în fața masteranzilor Academiei cu prelegerea la tema „Elabo-

rarea politicilor publice pentru o transformare durabilă”. El a vorbit despre politicile de mediu, având ca exemplu patria sa, Polonia, și modul în care acestea au fost implementate acolo. În special, accentul a fost pus pe instrumentele pe care guvernele le pot utiliza în acest sens, cum ar fi taxele pentru poluare sau crearea fondurilor cu capital de risc. Mesajul a fost unul concludent – punerea în aplicare a politicilor inovatoare, mai ales în țările postcomuniste cu economie de tranziție, care poate dura ani în șir, dar, cu un efort susținut din partea tuturor părților interesate, acestea vor conduce, în final, la rezultatul scontat. Vizita profesorului a fost organizată cu suportul Ambasadei SUA în Moldova.

Cor. „F. P.”

Metode participative de instruire

Pe 28 martie a. c., și-a ținut lucrările ședința ordinară a Consiliului Metodic al Academiei de Administrare Publică, în cadrul căruia Catedra știința administrației a prezentat experiența corpului profesoral-didactic în vederea implementării metodelor participative de instruire.

Dl **Andrei Groza**, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră știința administrației, care a fost și moderatorul ședinței, a ținut să amintească profesorilor care au participat la această activitate, ce înseamnă metodele participative de instruire. În primul rând, există metode tradiționale de instruire (expunere, conversație, observație, demonstrație etc.), a menționat D-lui, și metode participative (vizuale, lucrul în grup, dezbateră, studiul de caz, jocul pe roluri, brainstorming-ul, discuția orientată, „ciorchinele”, „cubul”, „lotosul”, „pălăriile gânditoare”, algoritimizarea, problematizarea etc.). Metodele participative de instruire stimulează participarea activă și deplină, fizică și

psihică, individuală și colectivă a persoanelor în procesul învățării. Șeful Catedrei știința administrației s-a pronunțat în mod detaliat asupra specificului instruirii adulților, indicând asupra marilor diferențe, care există comparativ cu instruirea copiilor.

Ședința Consiliului Metodic al Academiei ne-a întărit încă o dată în convingerea că la această unică în țară forjărie de cadre de funcționari publici se face, într-adevăr, carte, se implementează cele mai recente forme, metode, procedee și tehnici didactice, aici domnește un pro-

ces științific și instructiv creator în adevăratul sens al cuvântului.

Lucrul acesta l-au demonstrat cu prisosință în comunicările lor profesorii **Ion Dulschi**, doctor în istorie, conferențiar universitar, care a vorbit foarte convingător despre aplicarea metodelor vizuale de predare;

ming-ul și cum beneficiază ea de posibilitățile sale în activitatea didactică; **Angela Popovici**, doctor în istorie, conferențiar universitar, cu referire la metoda lucrului în grup; **Tatiana Șaptefrați**, doctor, conferențiar universitar, șefa Departamentului organizarea instruirii, care a ținut să familiarizeze asistența cu experiența de utilizare a dezbaterii, în special a dezbaterii Oxford, în predarea disciplinelor ce țin de administrarea publică.

Comunicările profesorilor Academiei au fost foarte interesante, ele au provocat multe întrebări, discuții în contradicțoriu, opinii diverse, ceea ce a condus la concluzia că ei se află într-un proces didactic continuu, menit să sporească eficiența studiilor andragogice de la Academie. Această ședință a Consiliului Metodic al Academiei va contribui, indubitabil, la îmbunătățirea în continuare a aspectului științific și didactic al procesului instructiv universitar.

Violeta Tincu, magistru, lector superior universitar, care a prezentat într-un mod deosebit de original și concludent unele practici de utilizare a jocurilor pe roluri ca metodă de instruire; **Ludmila Andrievschi**, lector superior universitar, care a demonstrat ce este brainstor-

Mihai GHEORGHE

menționând valoarea științifico-didactică a studiului dat. De asemenea, dumnealui a specificat faptul că administrația Academiei este deschisă pentru susținerea financiară integrală în vederea publicării unor studii importante și necesare pentru procesul instructiv-didactic din cadrul Academiei, așa cum este cazul lucrării „Cultura politică”.

Dna Rodica Rusu a afirmat că

linieze în cuvântul său de salut că apariția unui studiu axat în întregime pe tema culturii politice constituie un element important și pentru Biblioteca Științifică.

Dnul Orest Tăriță a subliniat importanța studierii culturii politice în cadrul sistemului politic al Republicii Moldova ca premisă pentru afirmarea în practică a valorilor social-politice din țară.

Gherhard Ohrban a venit, la rândul său, cu un mesaj de salut prin care a confirmat importanța culturii politice în orice sistem democratic. De asemenea, Dumnealui a fost plăcut surprins de tradiția organizării meselor rotunde în Republica Moldova, tradiție care, după părerea sa, nu mai este la fel de actuală în mediile științifice din Occident.

Cultura politică în Republica Moldova – realități și perspective

Procesul de maturizare a sistemului politic, de consolidare a instituțiilor politico-administrative și cristalizare a statului de drept din Republica Moldova este determinat, pe de o parte, de realizările politicienilor și tehnocraților, iar pe de altă parte, de aportul adus de cercetătorii științifici din domeniu. Acestora din urmă le revine o sarcină pe cât de complexă, pe atât de dificilă: trasarea direcțiilor conceptuale fundamentale de cunoaștere și dezvoltare a diferitelor elemente din societate.

Apariția lucrării „Cultura politică”, a cărei autor este doamna **Rodica Rusu, doctor, conferențiar universitar interimar**, este un veritabil exemplu al importanței activităților de cercetare în elucidarea unor probleme majore, dar puțin cunoscute atât în plan științific, cât și sub aspect practic.

La data de 22 martie curent, a avut loc lansarea acestei lucrări, cu al cărui prilej a fost organizată și o masă rotundă cu genericul „Rolul culturii politice în Republica Moldova”. Evenimentul a avut loc în sala de lectură a Bibliotecii Științifice a Academiei în colaborare cu Catedra științe politice și relații internaționale.

Prezent la lansarea cărții, **dl Oleg Balan, vicerector al Academiei, doctor habilitat în drept, profesor universitar interimar**, a salutat apariția acestui curs de lecții, aducând sincere felicitări autoarei și

rădăcinile prezentei lucrări vin din perioada efectuării studiilor de masterat, continuând apoi cu realizarea tezei de doctor.

Autoarea a mai menționat că realizarea unui prim studiu pe o temă atât de delicată cum este cultura politică aduce mul-

te satisfacții, dar, totodată, poate atrage și anumite critici, prin aceasta dna Rodica Rusu arătând disponibilitatea unor ediții viitoare prin care să fie actualizate și aprofundate o serie de probleme discutate în lucrare.

La lansare au fost invitați **Gherhard Ohrban, consul la Ambasada Drepturilor Omului, Director al Departamentului relații internaționale USPEE, Orest Tăriță, doctor în politologie, conferențiar universitar, șef catedră științe politice și relații internaționale**. La eveniment au participat masteranzi, profesori și colaboratori ai Academiei.

Dna Rodica Sobieski-Camerzan, șef Secție informare și documentare, moderatoare a evenimentului, a ținut să sub-

lin opinia Dumnealui, cultura politică poate juca un rol-cheie în dezvoltarea societății noastre.

Ziaristul Mihai Manea, redactorul cărții, a evidențiat atât importanța, actualitatea și valoarea studiului dat, cât și volumul enorm de muncă de-

pus la elaborarea unei lucrări de pionierat în domeniul culturii politice, deoarece o lucrare complexă și sistematizată pe problemele culturii politice nu

există nici pe plan național, nici internațional. De asemenea, dumnealui a menționat originalitatea studiului dat, limbajul și stilistica deosebită utilizată în lucrare.

Cu un cuvânt de felicitare și cu diverse comunicări la tema culturii politice au venit și masteranzii de la specialitatea Teoria și practica administrației publice. În cadrul sesiunii de comunicări și discuții au fost abordate, practic, cele mai importante întrebări legate de cultura politică.

Participanții la masa rotundă au fost deosebit de implicați și interesați de problemele discutate, remarcându-se prin cunoștințele temeinice, spiritul analitic și dorința de a aduce o contribuție cât mai mare la elucidarea problemelor teoretice, dar, mai ales, practice, legate de cultura politică din țară.

În final dorim să aducem felicitări și mulțumiri dnei Rodica Rusu pentru curajul, perspicacitatea și iscusința de a realiza un asemenea studiu, dorindu-i să continue această cale de des-

chidere a noi orizonturi pe tărâmul științific.

Sergiu CARCEA,
specialist principal, Secția
informare și documentare

Copii de la grădiniță în excursie la biblioteca Academiei

Trei grupe de copii – „Garofița”, „Prichindel” și „Ghiocel” – de la grădinița nr. 125 „Romanița” din capitală (câte 27 de copii în vârstă de 5-6 ani în fiecare grupă) au efectuat pe 21 martie curent, fiind însoțiți de directoarea lor, dna Natalia Mățăblândă, și educatoarele Aurelia Ursachi, Tatiana Ursachi, Tatiana Șchiopu și Doina Țiganaș, o excursie la Biblioteca Științifică a Academiei de Administrare Publică.

- Conform Planului de lucru al Direcției învățământ, tineret și sport a Primăriei municipiului Chișinău, pentru cea de a doua jumătate a anului de studii 2011-2012, grădiniței noastre i s-a stabilit un obiectiv prioritar cu genericul „Să citim pentru mileniul trei”, - ne-a mărturisit

directoarea grădiniței, dna Natalia Mățăblândă.- Acest obiectiv, care se înscrie de minune în campania de promovare a lecturii lansată de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” „Copiii Moldovei citesc o carte”, inițiată în colaborare cu scriitori, editori, ilustratori de carte, biblioteci publice din republică, prevede desfășurarea mai multor activități de familiarizare a copiilor cu cartea, inclusiv diverse lecturi, întâlniri cu scriitorii, excursii la biblioteci, librării

etc. Asemenea activități se desfășoară sistematic și în fiecare grupă. Vizita de astăzi la Biblioteca Științifică a Academiei de Administrare Publică coincide tocmai cu agenda noastră de famili-

arizare a copiilor cu cartea de la această vârstă fragedă. După bibliotecă intenționăm să vizităm și librăria Academiei.

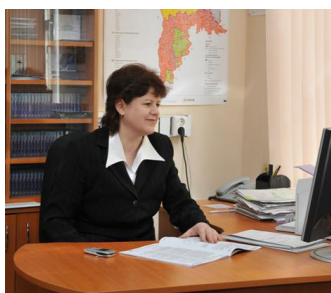
copii, le-au relatat despre multiplele activități ale Bibliotecii, i-au invitat să frecventeze Biblioteca în mod sistematic.

Ce poate fi mai splendid și mai înălțător decât să vezi niște pici care abia de ajunsă să ia o carte de pe polița de jos a raftului din bibliotecă și să o studieze cu cel mai mare interes, ce poate fi mai mișcător și mai emoționant decât să-i auzi pe acești oameni „mici”, dar totuși „mari”, cum numesc ei poveștile lui Ion Creangă, cum recită versurile lui Mihai Eminescu și Grigore Vieru, pe care au reușit să le citească deja. Nimic mai frumos, nimic mai de preț, nimic mai promițător decât să vezi un copil cu o carte în mână. Astfel că ecoul vizitei lor la Biblioteca Academiei se va face auzit peste ani, peste decenii, peste secole. Și e foarte bine, căci Țara Moldovei deja astăzi are nevoie de oameni citiți, de oameni culti și deștepți, de oameni care să-i asigure un viitor prosper, care să-i ducă faima în lume de pământ cu oameni harnici și iubitori de țară.

Cor. „F.P.”

Biblioteca Științifică a Academiei

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șef Secție informare și documentare, master în drept constituțional și administrativ (2008), master în administrația publică (1997), absolventă a Facultății de Biblioteconomie și Bibliografie a Universității de Stat din Chișinău (1986). La Academia de Administrare Publică activează din 1999, din 2001 - șef al Bibliotecii Științifice a AAP. Activitatea șefului Bibliotecii Științifice a Academiei este direcționată pe cercetarea, elaborarea, implementarea, coordonarea procesului de perfecționare și administrare a serviciilor informațional-bibliotecare performante în sprijinul procesului instructiv-didactic și metodic-științific din Academie; facilitarea și lărgirea accesului la surse de informare și documentare (interne și externe) prin utiliza-

rea tehnologiilor informaționale moderne; formarea deprinderilor de căutare, selectare, regăsire a informației; completarea și actualizarea fondului de publicații atât pe suport tradițional cât și electronic, extinderea sistemului automatizat al bibliotecii și lărgirea accesului la informație, conlucrarea cu catedrele Academiei, stabilirea de noi relații de colaborare; conlucrarea cu alte biblioteci universitare; includerea bibliotecii în diferite programe naționale și internaționale și multe altele, ele constituind obiectivele principale pe care se axează activitatea șefului bibliotecii. A participat la numeroase congrese, reuniuni, simpozioane, conferințe naționale și internaționale, este autorul mai multor articole științifice, lucrări bibliografice, metodice, de referință. Este implicată în organizarea și desfășurarea diferitelor activități de promovare a cărții, pentru care secția pe care o conduce se bucură de înaltă apreciere din partea masteranzilor și doctoranzilor Academiei, a funcționarilor publici participanți la cursurile de dezvoltare profesională.

Sergiu CARCEA, master în management. La Academia de Administrare Publică activează din anul 2006. Fiind responsabil de activitatea Bibliotecii Electronice, a realizat un șir de acțiuni în vederea dezvoltării procesului de implementare a tehnologiilor informaționale în cadrul Bibliotecii Științifice a Academiei. Principalele realizări: crearea catalogului on-line și implementarea sistemului electronic integrat în cadrul ac-

tivității Bibliotecii, elaborarea suportului informațional pentru utilizarea bazelor de date EBSCO, administrarea paginii web a Secției de informare și documentare, elaborarea ghidurilor informative (Revista digitală, ghidurile de resurse web, ghidurile de utilizare a bazelor de date etc.), participarea la diverse manifestări ale structurilor de profil în vederea schimbului de experiență și a dezvoltării profesionale. În perioada activității în cadrul Academiei a efectuat studiile de masterat, a participat la câteva conferințe și cursuri de dezvoltare profesională, a publicat diverse articole în revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”.

Istoric

Fiind nemijlocit implicată în procesele de dezvoltare a Academiei și considerându-se parte integrantă a sistemului informațional-bibliotecar național, Biblioteca Științifică a AAP a cunoscut câteva etape de dezvoltare.

Etapa de constituire și dezvoltare inițială (1993-1995). Elaborarea primei concepții de dezvoltare a Bibliotecii; concentrarea eforturilor pentru formarea colecțiilor de documente; prestarea serviciilor tradiționale de bibliotecă.

Etapa statornicirii organizaționale și funcționale a Bibliotecii (1996-1998). Diversificarea serviciilor tradiționale de bibliotecă, elaborarea cadrului intern de reglementare.

Etapa dezvoltării și eficientizării activității informațional-bibliotecare (1999-2001). Diversificarea formelor și metodelor de comunicare a resurselor documentare și informaționale; primii pași de informatizare a Bibliotecii prin elaborarea și implementarea primului program pentru crearea catalogului electronic al bibliotecii.

Etapa reformelor și schimbărilor organizațional-funcționale (2002-2004). Reorganizarea bibliotecii în Secție de documentare, reorganizarea politicii documentare. Participarea Bibliotecii în proiecte naționale și internaționale de dezvoltare a colecțiilor pe diverse do-

menii, susținute financiar de Fundația Soros-Moldova, PNUD, TACIS.

Etapa de reorganizare structural-organizațională și extinderea accesului la informație (2005-2006). Reorganizarea Secției de documentare în Secție de informare și documentare (2006). Inaugurarea Bibliotecii Electronice (mai 2006).

Etapa de extindere a accesului la informații și documente (2007-2009). Biblioteca aderă la cel mai mare Consorțiu de biblioteci din lume, utilizatoare a publicațiilor pe suport electronic eFL-Dirrect (EBSCO Publishing) și oferă acces la peste 18 000 titluri periodice, manuale, monografii ale celor mai importante edituri din lume.

Etapa reorganizării structural-organizaționale și modernizării spațiilor bibliotecii (2010-prezent). Diversificarea serviciilor tradiționale și electronice pentru facilitarea și extinderea accesului la informație. Implementarea noului soft integrat de bibliotecă OpenBiblio. În scopul optimizării prestării serviciilor informativ-documentare a fost transferul Secției de informare și documentare într-un spațiu nou, modern, dotat cu echipamentul necesar (calculatoare, scanere, printere, xerox etc.) și mobilier adecvat.

Misiune

Secția de informare și documentare a Academiei are drept scop:

- asigurarea informațională și documentară a procesului instructiv-didactic și metodic-științific al Academiei;

- facilitarea și lărgirea accesului la surse de informare și documentare (interne și externe) prin utilizarea tehnologiilor informaționale moderne, formarea deprinderilor de căutare, selectare, regăsire a informației de către beneficiari.

Biblioteca Științifică a Academiei

Obiective

- organizează și completează colecțiile de documente conform programelor și planurilor de studii în colaborare cu rectoratul, departamentele, catedrele Academiei și necesitățile de informare a beneficiarilor;
- lucrează asupra constituirii, menținerii și actualizării aparatului bibliografic și informativ;
- efectuează servirea informațională și documentară a beneficiarilor: masteranzilor, doctoranzilor, cursanților la studiile de perfecționare profesională, corpului profesoral-didactic, cercetătorilor,

lor, personalului auxiliar, precum și altor categorii de beneficiari; garantează accesul deplin și liber la colecțiile Secției de informare și documentare;

- modernizează și automatizează tehnologiile bibliotecare în scopul diversificării serviciilor prestate de către secție și sporirii calității acestor servicii;
- cooperează și coordonează activitatea cu alte biblioteci și centre de informare și documentare cu scopul de a asigura necesitățile de informare a beneficiarilor.

Lilia CANȚÎR,
specialist principal. A absolvit în anul 1985 Facultatea de Biblioteconomie și Bibliografie a Universității de Stat din Chișinău. La Academia de Administrare Publică lucrează din anul 2006. Sarcini

de bază: catalogarea și clasificarea noilor publicații, elaborarea bibliografiilor tematice și de autor, deservirea beneficiarilor în sala de lectură și împrumutul la domiciliu, oferă referințe bibliografice, prestează servicii de difuzare a informației, copiere și multiplicare a documentelor ș. a. A participat la conferințe științifice naționale și internaționale, seminare de specialitate „Cultura informației: implicarea bibliotecilor universitare” ș. a. Actualmente, lucrează la alcătuirea unei bibliografii de autor.

Activități de bază

1. Achiziționează publicații din țară și din străinătate în conformitate cu programele de studii și tematica investigațiilor științifice; colecționează lucrările corpului profesoral-didactic, tezele de doctorat; întreprinde schimb de documente (în original sau copie), efectuează evidența și amplasarea colecțiilor; asigură securitatea, conservarea și restaurarea acestora.

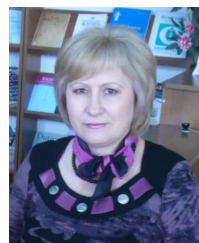
2. Verifică și casează periodic exemplarele de prisos, inutile, publicațiile perimate și deactualizate, în conformitate cu actele

normative în vigoare.

3. Efectuează prelucrarea analitico-sintetică a documentelor în scopul constituirii și actualizării aparatului bibliografic informativ.

4. Organizează servirea beneficiarilor în biblioteca electronică, sala de lectură și serviciul împrumut la domiciliu.

5. Prestează servicii pentru masteranzii, doctoranzii, cursanții la studiile de dezvoltare profesională, corpul profesoral-didactic, cercetători, personalul auxiliar, precum și pentru alte categorii de beneficiari ai Academiei.

Elizaveta BORODIN,
specialist principal. Absolventă a Facultății de Biologie și Pedagogie a Universității de Stat din Chișinău (1982). Încadrată la Academia de Administrare Publică din anul 2001 ca pedagog social, apoi transferată în Biblioteca Științifică a Academiei. În activitatea sa asigură evi-

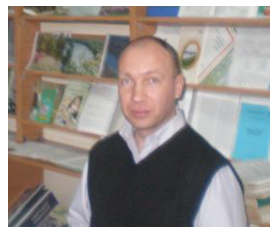
dența și statistica publicațiilor inserate în colecțiile secției, descrierea bibliografică și analitică a articolelor din publicațiile periodice, efectuează cercetări bibliografice tematice, oferă servicii informațional-documentare beneficiarilor bibliotecii, asistență informațională în scopul facilitării accesului la resursele documentare și informaționale. Participă la diferite activități de instruire în domeniul profesional (seminare, cursuri de instruire, stagii), la vernisarea expozițiilor tematice, organizarea meselor rotunde, lansărilor de carte și alte acțiuni în scopul propagării cărții.

Resurse informaționale și documentare

Pe parcursul a 19 ani de activitate, Biblioteca a acumulat un fond unic de documente, devenind un centru de informare și documentare în domeniul științelor administrative și al politicilor publice. Constituirea colecțiilor este determinată de disciplinele ce se predau în Academie și de domeniile de cercetare. Studiul permanent al calității colecțiilor, analiza anuală a planurilor de studii, coordonarea activității de completare continuă a publicațiilor cu asistență permanentă a cadrelor profesoral-didactice formează cotidianul personalului bibliotecii. De asemenea, se formulează strategii de selectare a noilor apariții editoriale, care ar acoperi necesitățile

disciplinelor existente și a celor noi cu publicații didactice reînnoite.

Astfel, dezvoltarea colecțiilor a fost efectuată prin achiziții, donații, schimb național de carte, la moment inserând circa 38 500 documente, formate din: cărți, broșuri – 37 214 exemplare, documente pe suport digital – peste 800 de titluri, dintre care circa 45% sunt publicații didactice, 75% - în limba română, 25% - în limbile rusă, engleză, franceză și germană. Colecțiile publicațiilor periodice cuprind 250 de titluri (ziare, reviste etc.); peste 25 000 de publicații științifice, didactice, seriale din întreaga lume sunt oferite prin accesarea bazelor de date EBSCO Publishing.

Igor NEAGA,
specialist principal. Absolvent al facultății de istorie a Universității de Stat din Moldova. Masterand la specialitatea „Teoria și practica administrației publice”.

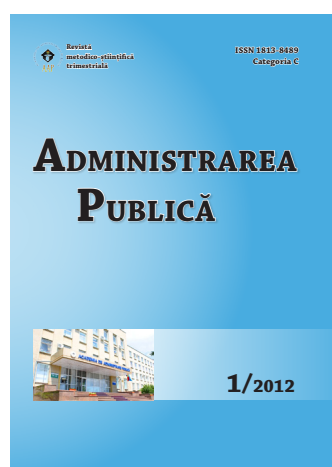
La Academia de Administrare Publică activează din anul 2010. În activitatea sa oferă asistență în căutarea și difuza-

rea diverselor surse de informare și documentare, deservirea beneficiarilor în sala de lectură și împrumut la domiciliu; prestarea serviciilor de copiere, multiplicare, imprimare; dispune de abilități de organizare și comunicare a colecțiilor, de orientare a beneficiarilor în accesarea serviciilor de bibliotecă, posedă o atitudine creativă privind valorificarea și furnizarea resurselor informaționale către utilizatori. Este responsabil de organizarea bazei de date a bibliotecii, efectuează descrierea bibliografică și analitică în catalogul electronic al noilor publicații ce intră în colecțiile Secției.

A apărut de sub tipar revista „Administrarea Publică” nr. 1/2012

Recent, a apărut de sub tipar și a fost difuzată abonaților, care nu sunt atât de mulți, dar pe care i-am dori să fie într-un număr mai mare, publicația Academiei de Administrare Publică, revista metodică-științifică trimestrială „Administrarea Publică” nr.1 din anul curent. Tradițional, revista se deschide cu rubrica „Administrarea publică: teorie și practică”, la care subscriu de data aceasta **Marcel CUȘMIR, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, și Carolina CUȘMIR, doctor în drept, conferențiar universitar**, cu un studiu cu totul original ca temă, dar și ca modalitate de investigație – „Federalismul și descentralizarea administrativă din perspectiva redimensionării principiului separației puterilor”. La aceeași rubrică colaborează și un alt autor cunoscut cititorilor revistei, **Teodor POPESCU, doctor în istorie, conferențiar universitar**, care semnează articolul „Manifestarea umanismului în politică”. Deși, cu aplicare la realitățile moldovenești, este cam greu să-ți imaginezi, cum se „manifestă umanismul în politică”, autorul identifică totuși acest umanism și, mai mult ca atât, ne prezintă conceptul de umanism, scopurile acestuia, formele sale de manifestare. **Angela POPOVICI, doctor în istorie, conferențiar universitar**, semnează la aceeași rubrică articolul „Prioritățile de reformă pentru Republica Moldova prin prisma Strategiei UE 2020”, din care am extras doar o singură constatare: „Republica Moldova are nevoie de o relansare economică rapidă, echilibrată și durabilă, de instituții puternice și efici-

ente, de un sistem legislativ coerent și de un sistem fiscal predictibil”. Se pare că autoarea nu a descoperit nimic nou în cazul dat, dar realizarea celor afirmate necesită eforturi imense și tocmai de aceea ele ar fi cu totul noi pentru țara și pentru poporul nostru.

În contextul reformei judiciare atât de necesare și, se pare, chiar posibile în Republica Moldova, articolele inserate la compartimentul „Societatea civilă și statul de drept” vin să confirme o dată în plus imperativul supremației legii într-o societate democratică. **Nicolae ROMANDAȘ, doctor în drept, profesor universitar, și Eduard BOIȘTEANU, doctor în drept, conferențiar universitar**, sunt prezenți cu articolul „Unele reflecții privind metoda de reglementare juridică a dreptului muncii”; **Silvia GORIUC, doctor în drept, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice a Academiei de Administrare Publică**, este autoarea studiului „Natura juridică a funcțiilor Președintelui Republicii Moldova”, iar **Nicolae SADOVEI, doctor în drept, conferențiar universitar**, este preocupat de

„Depunerea jurământului în contextul diversității condițiilor de apariție a raporturilor de serviciu și a celor de exercitare a funcției (raporturi juridice de muncă atipice)”.

Deși, în virtutea unor cauze obiective, nu este ușor a identifica savanții care să propună pentru publicare materiale în domeniul economiei, s-a reușit să fie păstrată rubrica „Economie și finanțe publice”, la care autorul fidel al revistei, **Andrei BLANOVSCI, doctor în economie, conferențiar universitar**, semnează articolul „Instituționalismul: conceptul, evoluția și actualitatea”, iar un alt articol – „Rolul strategiei de brand a Japoniei în dezvoltarea turistică a țării” – o are în calitate de autor pe cercetătoarea din România, **Ruxandra-Irina POPESCU, lector universitar, doctor, Facultatea de Administrație și Management Public, Academia de Studii Economice, București**. Articolul respectiv a fost preluat din „Revista Transilvană de Științe Administrative”, nr. 1(28)/2011, pp. 144-165.

Cititorii revistei mai pot lua cunoștință la rubrica „Relații internaționale și integrare europeană” cu articolele „Situția demografică de pe mapamond și evoluția populației Republicii Moldova” (autor – **Orest TĂRIȚĂ, doctor în politologie, conferențiar universitar, șef Catedră științe politice și relații internaționale**), „Promovarea politicilor migrației de muncă în cadrul Uniunii Europene” (autori – **Mariana IAȚCO, doctor în politici publice, lector superior interimar, Universitatea de Stat din Moldova, și Orest**

TĂRIȚĂ), „Rolul diasporei în cadrul relațiilor internaționale” (autori – **Rodica RUSU, doctor în politologie, conferențiar universitar interimar, și Lilia TODOROVA, masterandă**), „Diplomația europeană în contextul constituirii statelor naționale și conturării marilor puteri” (autor – **Silvia DULSCHI, doctor în istorie, lector superior universitar**).

Ar mai fi de menționat că la rubrica „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi” se publică un articol foarte util pentru funcționarii publici din mai multe puncte de vedere – „Ce trebuie să știm despre o evoluare publică?” (autori – **Claudia CRĂCIUN, doctor în pedagogie, profesor universitar, și Viorica ADEROV, doctor în filozofie, conferențiar universitar**), iar la compartimentul „Tribuna tânărului cercetător” **Aurelia PLĂMĂDEALĂ, lector superior universitar**, semnează o serie de recomandări cu titlul „Elaborarea lucrărilor scrise cu autorizarea activității de cercetare în procesul de predare și evaluare a cunoștințelor”.

Numărul de revistă se încheie cu rubrica „Recenzii”, interesantă în felul său, dar dată uitării în mod nemeritat în ultimul timp. De data aceasta ea este susținută de **Corneliu POPOVICI, doctor în filozofie, conferențiar universitar, și Ion POPOVICI, student la Academia de Studii Economice din Moldova**, cu o serie de notițe critice la lucrarea „Comptabilitate et audit bancaire. Normes francaises et IFRS”, autor Dov Ogien.

Gheorghe BĂJENARU

Între Scylla și Charybda

Mihai Eminescu

Opera politică

(Sfârșit.
Început în nr. 20/2011)

BASARABIA

Cesiunea Valahiei și a Moldovei nu putea în nici un fel să intre în vederile sale și el o combătuca ca energie și succes; dar, făcând Porții un serviciu atât de important, era necesar ca, pe de altă parte, să dea Rusiei o probă de atașamentul său. Dacă el ar fi insistat să se restituie cele două Principate în întregul lor (restitution integrale), plenipotențiarul ruși ar fi consimțit fără nici o îndoială, căci aveau ordin a grăbi încheierea păcii și de a o subscrie sub orice condiție care nu s-ar fi întins dincolo de această restituțiune. Dar Moruzi, care avea cunoștință perfectă despre aceste dispozițiuni, a hotărât definitiv condițiunile tratatului, cedând Rusiei cea mai frumoasă parte a Moldovei, care e situată între râurile Nistru și Prut, și făcând astfel pentru viitor din acest din urmă râu linia de demarcațiune a frontierelor rusești.

Agentii vigilenți ai lui Buona-parte la Constantinopol nu pregetară de a face cunoscută purtarea lui Moruzi. Când, după încheierea păcii, ei s-au văzut frustrați în speranța de-a determina pe Poartă să continue războiul au căutat să facă să cadă în dizgrație familia acestui prinț grec, pentru a putea cel puțin să hotărască pe guvernul otoman de a pune în capul Principatelor persoane alese de dânsii. Ei îl arătară pe prințul Dimitrie ca e trădător, căci fusese cumpărat (suborne) de Rusia pentru a-i servi interesele, în momentul în care era în puterea sa de a obține condițiile cele mai avantajoase.

Între acestea se-ncepură ostilitățile între Franța și Rusia; și Poarta, arătând rezoluția sa tare de-a rămâne neutră și nevoind să dea nici umbră de îndoială celor două puteri beligerante prin alegerea noilor hospodari, hotărî a o fixa asupra a doi indivizi a căror principii politice nu fusese niciodată în contact ca curțile străine (Scarlat Calimah pentru Moldova, Iancu Caragea pentru Valahia).

Dimitrie Moruzi, care se afla

încă în Valahia cu Galib Effendi, află noutatea acestor două numiri într-un moment în care s-aștepta de-a primi numirea sa. Totodată el fu informat în taină că, întorcându-se la Constantinopol, s-ar expune la cele mai mari pericole și i s-au dat sfatul de a se retrage într-un stat creștin. I s-a oferit un azil în Rusia, cu o pensiune considerabilă din partea acestui guvern, însă, temându-se că fuga sa ar face pe guvernul otoman de a se răzbuna asupra familiei sale, care rămăsese în puterea turcilor, și în speranța de a justifica purtarea sa, pentru că toată responsabilitatea afacerilor tratate la Congres trebuia, propriu vorbind, să cadă asupra lui Galib Effendi, el se determină de a însoți pe acest ministru până în capitală. El era departe de a presupune că acest ministru turc, a cărui purtare fusese dezaprobată, ștersese din spiritul sultanului toate impresiile defavorabile pe care le-ar fi putut concepe în socoteala lui, atribuind condițiile păcii ce le subscrie intrigilor și trădării lui Moruzi și că promise în consecință ordine secrete de a aresta pe acest prinț, îndată ce vor fi trecut amândoi Dunărea și a-l trimite prins marelui vizir, care avea încă cartierul său general la Șumla.

Moruzi, încurajat din ce în ce mai mult de protestațiunile de amicitie a lui Galib Effendi, părăsi Bucureștiul în luna lui septembrie. Ajungând la Rusciuc a fost condus cu escorta la Șumla; dar abia intră în locuința marelui vizir când mai mulți ceauși se aruncară asupra lui și-l tăiară în bucăți cu lovituri de sabie. Capul său a fost trimis la Constantinopol, unde a fost expus trei zile seraiului împreună cu capul fratelui său Panaiot Moruzi, care, în absența lui Dimitrie, suplinise postul (de dragoman) pe lângă Poartă și a fost acuzat de a fi complice la trădarea sa în contra Imperiului otoman...

Este oare cu puțință de-a admite că onoarea marelui nostru vecin ar fi fost angajată în această... cucerire? Posibil de-a zice astăzi cum că împăratul ar lua-o ca o insultă făcută lui dacă această cestiune ar veni înaintea Congresului? Am înțelege

ca ziaristica rusească să vorbească de interesul Rusiei de a o recăpăta; atunci discuțiunea s-ar învărti pe un teren propriu și le-am opune asemenea arma interesului. Dar a amesteca în toată afacerea numele celui mai puternic monarh, pe care ne-am obișnuit a-l crede generos și bun într-un cât privește persoana sa, noi, în simplitatea noastră, credem că nu se cuvine.

Toate elementele morale în această afacere sunt în partea noastră. Dreptul nostru istoric, incapacitatea juridică a Turciei de-a înstrăina pământ românesc, trădarea unui dragoman al Porții, recăpătarea aceluia pământ printr-un tratat european semnat de șapte puteri și obligatoriu pentru ele, garantarea integrității actuale a României prin convenția ruso-română, ajutorul dezinteresat ce l-am dat Rusiei în momente grele, toate acestea fac ca partea morală și de drept să fie pe deplin în partea noastră.

Mai vine însă în partea noastră împrejurarea că acel pământ nu l-am cucerit, n-am alungat pe nimenea de pe el, că e bucată din patria noastră străveche, este zestrea împărțitului și nenorocitului popor românesc.

Ni se scoate ochii cu binele ce l-am avut din partea rușilor. Pentru a răspunde și la aceasta ne-ar trebui să umplem un volum întreg. Destul numai să pomenim că alianța de la Lusc dintre Petru cel Mare și Dim. Cantemir ne-a costat domnia națională și un veac de înjosire și de mizerie, iar cea mai nouă alianță dintre Rusia și noi a început a aduna nouri grei deasupra noastră.

Ce ni se opune?

Interesul a 80 de milioane de oameni față cu slabele noastre cinci milioane. Dar Temis e cu ochii legați spre a nu vedea părțile ce se judecă înaintea ei și, în loc de cumpănă în care să se cumpănească deosebirea de greutate între 80 și 5 milioane, ea ar trebui să ia cântarul. De brațul scurt sau prezent al cân-

tarului ar atârna în greu Rusia, de brațul cel lung al unei istorii de 500 de ani atârână România cu drepturile sale străvechi și noi.

Înainte de a încheia, avem a împlini un act de grațitudine, nu pentru noi, asupra cărora nu pretindem ca să se reflecte meritul acestei lucrări, ci pentru țară în genere, căreia puțini lucrători pe ogorul istoriei naționale îi oferă azi mijloace de a se apăra.

Pentru veacul al XIV[-lea] și al XV[-lea] am cercetat cu mult folos *Istoria critică a românilor* de d. B. P. Hașdeu și *Arhiva istorică a României*, editată de același, apoi *Beiträge zur Geschichte der Rumänen* v. Eudoxius, Frhrn. v. Hurmuzaki; pentru veacul al XVI[-lea], materialul cel mai prețios sunt capitulațiunile Domnilor moldoveni cu Poarta; pentru al XVII[-lea], textul cronicilor editate de d. Mihail Kogălniceanu, iar, în privirea eparhiei Proilaviei, *Cronica Hușilor* de P.S.S. Părintele Melchisedec, episcopul Dunării de Jos; pentru al XVIII[-lea] aceeași colecție de cronici, cu deosebire însă cronică tradusă după ordinul lui Grigorie Vodă în grecește de un Amiras, în care e cuprins și textul autentic al înscrisului tătarilor din Bugeac, apoi colecțiunea de documente a lui Hurmuzaki, voi. VII; pentru veacul al XIX[-lea] în fine mai sus citata carte al consulului general englez Wilkinson. Asupra lui Amiras și Wilkinson ne-au atras atenția d. Al. Odobescu.

[3, 4, 7, 8, 10, 14 martie 1878]

Un institut german a inventat carnea 100% vegetariană

Un proiect european a prevăzut crearea unei fabrici capabile să producă o „carne pentru vegetarieni”. Înlocuitorul arată la fel ca o bucată de carne, este la fel

de suculent și are aceeași consistență atunci când este mestecat. Cercetătorii de la Institutul Fraunhofer afirmă că invenția lor are încă un avantaj, pe lângă gustul delicios: este un produs sustenabil, care ajută la protejarea mediului inconjurător.

Fabrica este dotată cu un sistem special, de mărimea a două mese de ping-pong, ce poate produce în jur de 60-70 de kilograme de carne vegetală pe oră. Bucățile de carne produse aici au o grosime de 1 centimetru, iar creatorii săi spun că produsul are chiar și suculența cărnii adevărate.

Scopul producătorilor este acela de a crea, din legume, un produs care să fie la fel de

suculent, fibros și gustos precum carnea adevărată. De asemenea, produsul ar trebui să aibă o durată de viață lungă, iar prețul său nu ar trebui să îl depășească pe cel al cărnii.

Proiectul are atât capacitatea de a reduce daunele aduse mediului, cât și pe cea de a asigura surse de hrană pentru populația globală, care se află în continuă creștere. Având în vedere că vacile și porcii trebuie să mănânce între 2 și 4 kilograme de cereale pentru a furniza 500 de grame de carne, cercetătorii spun că noul proiect va fi un pas important în salvarea planetei.

Până acum echipa europeană a arătat cum se poate fabrica o astfel de carne „falsă” din grâu, soia, mazăre și lupin. „Am încercat să nu ne rezumăm la o singură plantă, deoarece există persoane care au alergii la diferite substanțe. În acest proces, am dezvoltat o varietate de rețete. Ele permit unui spectru larg de indivizi să consume produsul, fără a suferi alergii”, a declarat cercetătorul Florian Wild.

Specialiștii susțin că produsul lor va putea fi comercializat pe piața germană în 2013.

rea unui punct-limită în care efectele încălzirii globale vor fi ireversibile, fiind accentuate și de topirea calotelor polare și dispariția pădurilor tropicale.

„Pentru noi toți urmează un deceniu extrem de sensibil dacă nu încercăm să remediem situația chiar și pe ultima sută de metri, pe care tocmai am intrat”, avertizează Will Steffen, director executiv în cadrul catedrei de climatologie din Universitatea Națională a Australiei.

În ciuda noilor rapoarte alarmante, un nou tratat asupra climei globale, care să forțeze marile țări poluante precum China și SUA să adopte măsuri restrictive, va avea loc de abia în anul 2015 și va intra în vigoare începând cu anul 2020.

Punctul-limită a fost deja depășit în cazul celor două calote glaciare de la poli, care acționează ca niște uriașe „frigidere” cu rolul de a regla temperatura globală. Calota glaciară din vestul Antarcticii s-a micșorat continuu în decursul ultimului deceniu, iar calota glaciară din Groenlanda pierde anual circa 200 kilometri cubi de gheață încă din anul 1960.

Mulți experți în climatologie au căzut de acord asupra faptului că pădurea amazoniană va deveni tot mai aridă odată cu încălzirea continuă a planetei.

Aproximativ 1,6 miliarde tone de carbon au fost pierdute în anul 2005 din cauza tăierilor de copaci din pădurile tropicale, cifra ridicându-se la valori de 2,2 miliarde tone la nivelul anului 2010.

Una dintre cele mai serioase temeri legate de efectele încălzirii globale ireversibile se referă la topirea stratului de permafrost siberian, care adăpostește cantități uriașe de carbon în solul înghețat, carbon care, odată eliberat în atmosfera terestră, ar duce la consecințe incalculabile pentru viitorul vieții pe Terra.

În cel mai grav scenariu posibil, 30-40 miliarde tone de carbon pe an pot fi eliberate astfel până în anul 2040. Prin comparație, toate vehiculele din lume bazate pe combustibili fosili emit circa 10 miliarde tone de carbon anual, la care s-ar adăuga cantitățile uriașe de carbon care vor fi eliberate din Siberia.

Oamenii cu creiere mari au mai mulți prieteni

Persoanele care au creiere mai mari decât media au mai mulți prieteni. În viața reală, nu pe Facebook, se arată într-un studiu al cercetătorilor de la Universitatea Oxford.

Oamenii de știință de la Universitatea Oxford au descoperit că întreținerea unor prietenii necesită o doză importantă de putere de procesare a informațiilor. Persoanele cu mulți prieteni au nevoie de abilități cognitive foarte bine dezvoltate, pentru a putea ajunge la sentimente de empatie, scrie telegraph.co.uk.

Teoria nu este valabilă însă și pentru prietenii online, precum cei de pe rețelele Face-

book și Twitter.

Oamenii de știință britanici au descoperit o legătură directă între numărul de prieteni și dimensiunea cortexului prefrontal orbital al unei persoane, o regiune a creierului care se află deasupra ochilor.

Studiul a demonstrat în premieră că există o legătură între abilitățile sociale și dimensiunea creierului și a fost realizat pe 40 de persoane.

Încălzirea globală este foarte aproape de a deveni ireversibilă

De ce ne era teamă, nu am scăpat! Se pare că fenomenul de încălzire globală, cu toate consecințele sale, este foarte aproape de punctul în care nu va mai putea fi oprit sau diminuat, cu toate eforturile omenirii. Cu toate că estimările cercetătorilor sunt diferite la nivel de detalii, temperatura medie globală va crește cu circa 6 grade Celsius până în anul 2100.

Cum emisiile de gaze responsabile de efectul de seră continuă să crească în loc să

fie stopate, oamenii de știință avertizează că planeta noastră este aproape de atingerea

Pedeapsă prea blândă pentru doi polițiști

Procuratura Anticorupție a contestat sentința prin care doi polițiști ai Comisariatului sectorului Râșcani au fost trași la răspundere contravențională în formă de amendă în mărime de 120 u. c. pentru comiterea traficului de influență.

Probele aduse în instanța de judecată de procurori au

demonstrat că, în perioada 7 – 19 octombrie 2011, colaboratorii de poliție, susținând că au influență asupra anumitor procurori și îi pot determina să înceteze urmărirea penală pe cazul unei tâlhării, au pretins de la bănuți 3200 euro.

Convenind asupra orei și zilei transmiterii banilor, aceștia au primit de la unul dintre bănuți suma de 1500 euro în calitate de avans.

Procurorii însă solicită tragerea acestora la răspundere penală și anume pedeapsa cu amendă în mărime de 1500 u. c. cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul MAI pe un termen de 3 ani.

Fost militar condamnat pentru escrocherie

Un fost militar prin contract al Brigăzii nr. 2 Infanterie Motorizată a fost condamnat recent la 4 ani de detenție pentru comiterea escrocheriei în proporții deosebit de mari.

Potrivit materialelor acumulate și prezentate în instanță de Procuratura Militară Chișinău, la 2 mai 2011, locotenentul a intrat într-o sală de jocuri de noroc din centrul capitalei. El intenționa să joace la aparate, dar și să comunice cu o prietenă mai veche, care lucra în calitate de operator în respectivul local.

Aflând despre faptul că fata are indicația administratorului sălii de a schimba 45000 lei moldovenești în euro, tânărul s-a oferit să o ajute să efectueze schimbul la un curs avantajos.

Acceptând propunerea inculpatului și necunoscând intențiile criminale ale acestuia,

tânără i-a transmis ultimului suma de 45000 lei. Intrând în posesia banilor, inculpatul s-a făcut nevăzut.

Potrivit procurorilor, tânărul nu s-a prezentat la pronunțarea sentinței, iar Judecătoria Centru a dispus anunțarea acestuia în căutare.

Caz de corupere pasivă

Ofițerii Centrului Anticorupție, în comun cu Procuratura Anticorupție, au reținut în flagrant

delict o inspectoare a Oficiului Stării Civile din mun. Chișinău, bănuită de corupere pasivă.

Aceasta ar fi estorcat și primit de la un cetățean 320 euro și 450 lei, pentru perfectarea actelor de stare civilă necesare pentru redobândirea cetățeniei române: certificate de deces, certificate de naștere, avize privind anularea, rectificarea și completarea actului de stare civilă și extrase de pe actul de căsătorie.

Transmiterea banilor a fost realizată în 3 etape a câte 200 euro, 120 euro și, respectiv, 450 lei.

Reținerea a avut loc în fața Oficiului Stării Civile din mun. Chișinău, după primirea pachetului de documente perfectate. Ultima tranșă, suma de 450 lei, bani marcați „mită CCCEC”, a fost depistată în geanta suspectei,

fiind ulterior predată benevol.

Cauza penală a fost pornită în temeiul art. 324, alin. (2), lit. c), Cod Penal al Republicii Moldova – „corupere pasivă”. Dacă va fi găsită vinovată,

bănuita riscă o pedeapsă cu privațiune de libertate de la 5 la 10 ani cu amendă de până la 60 000 lei și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

1300 de euro pentru o viză Schengen

CCCEC a investigat și a documentat pe parcursul a trei luni de zile un grup din patru persoane, care din anul 2010 a organizat o schemă de trafic de influență asupra unor angajați ai Ambasadei Poloniei, având drept scop favorizarea deschiderii vizei de lucru Schengen pe jumătate de an sau un an de zile contra sumei de 1300-1800 euro (în realitate cheltuielile oficiale constituie 60 euro taxa consulară și 500 lei - asigurarea medicală).

Gruparea în cauză activa sub acoperirea unei firme de turism, care le dădea posibilita-

te în mun. Chișinău, a fost reținut în flagrant delict conducătorul unei agenții de plasare în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor, care a pretins de la un tânăr din Chișinău 1300 euro și a primit 1100 euro, susținând că are influență asupra unor funcționari din cadrul Ambasadei Poloniei în Republica Moldova, care la moment nu au fost identificați, cu scopul de a-i determina pe ultimii să elibereze viza Schengen, pe numele denunțatorului, acesta având interdicția de a părăsi țara.

Anterior, sub controlul colaboratorilor operativi ai Centrului, a mai fost livrată suma de 200 euro.

La momentul reținerii, suma de 1100 euro a fost depistată în portmoneul bănuțului. Pe cazul dat a fost pornită o cauză penală în baza art.326, alin.(2), lit. b), bănuțul fiind arestat pentru 72 de ore în Izolatorul de detenție provizorie a CCCEC.

te să racoleze persoane. Totodată, conform datelor, din 2010 până în prezent a fost înregistrat un flux de 15-20 persoane pe lună.

Astfel, la 22 martie 2012,

Serviciile de presă ale Procuraturii Generale și CCCEC

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

DREPTURILE OMULUI

Unul dintre cele mai importante documente adoptate la nivel european în domeniul drepturilor omului este Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), semnată la Roma, pe 4 noiembrie 1950, sub egida Consiliului Europei. Convenția a fost ratificată de toate statele membre ale Uniunii Europene, iar în jurisprudența adoptată de Curtea de Justiție a Comunităților Europene, sunt recunoscute principiile incluse în CEDO.

Respectarea drepturilor omului a fost confirmată în preambulul la Actul Unic European, intrat în vigoare în 1987, fiind încorporată apoi în articolul 6 al Tratatului privind Uniunea Europeană, ce are ca bază dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului și tradițiile constituționale comune ale statelor membre.

Garanția respectării drepturilor fundamentale a fost întărită prin Tratatul de la Amsterdam, care a extins jurisdicția Curții de Justiție, incluzând respectarea drepturilor ce derivă din articolul 6, în ceea ce privește activitățile instituțiilor Uniunii Europene. În același timp, a fost introdusă clauza de suspendare.

În plus, respectarea drepturilor fundamentale a fost inclusă în unul dintre criteriile de aderare – cel politic – fiind, astfel, o condiție care trebuie îndeplinită în vederea aderării la UE. Uniunea a promovat în foruri multilaterale internaționale, în special ale Organizației Națiunilor Unite, protecția și extinderea respectării drepturilor și libertăților fundamentale pe plan mondial. Această activitate este prezentată în Raportul anual al Uniunii Europene privind drepturile omului.

La Consiliul European din 16-17 decembrie 2004 s-a decis crearea unui post de Reprezentant personal al Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene (Înaltul Reprezentant pentru PESC), pentru a asigura coerență și continuitate politicii UE în domeniul drepturilor omului.

ECHILIBRUL INSTITUȚIONAL

Principiul echilibrului instituțional comunitar stabilește că fiecare instituție trebuie să acționeze în concordanță cu atribuțiile care îi sunt conferite de Tratat. Distribuția competențelor în baza cărora se stabilesc atribuțiile se realizează, de asemenea, prin dreptul primar. Aplicarea acestui principiu a

fost consolidată printr-o hotărâre a Curții de Justiție a Co-

munităților Europene (CJCE): Hotărârea Meroni din 1958. Conform acesteia, nici o instituție comunitară nu poate interveni în modul de exercitare a atribuțiilor altei instituții. Respectarea acestui principiu este controlată de CJCE. În acest context, relația dintre Comisia Europeană, Consiliul Uniunii Europene și Parlamentul European are la bază conceptul de *triunghi instituțional*. În pofida faptului că puterile par inegale între instituțiile comune (Consiliul fiindu-i atribuite mai multe competențe), a amestecului puterilor în cazul unor instituții (din nou, Consiliul), a unei dispersări a puterilor (vezi PE și Consiliul, care exercită în comun puterea legislativă, sau Comisia și Consiliul, pe cea executivă), Tratatul are o mare grijă în ceea ce privește colaborarea și dialogul interinstituțional. Instituțiile comunitare au puteri determinate și autono-

me, fiind protejate prin Tratat de tendința de a fi „invadate” de celelalte, ceea ce nu înseamnă însă și absența colaborării.

EGALITATE DE ȘANSE

Egalitatea de șanse este un principiu general ale cărui aspecte esențiale, conform articolelor 12 și 141 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, erau interzicerea discriminării pe criterii de naționalitate, precum și remunerația egală pentru bărbați și femei. Se prevedea ca acest principiu să fie aplicat în toate domeniile, în special în sferele economică, socială, culturală și în viața de familie.

Prin Tratatul de la Amsterdam a fost introdus articolul 13, care a consolidat principiul nediscriminării, strâns legat de egalitatea șanselor. Potrivit acestui nou articol, Consiliul de Miniștri este autorizat să întreprindă acțiunile necesare pentru combaterea discriminării pe criterii de gen, rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală. În plus, prin programul de combatere a discriminării (2001-2006), Uniunea Europeană a încurajat și a sprijinit activitățile statelor membre în combaterea oricărei forme de discriminare.

Abonarea 2012

Continuă abonarea pentru anul 2012 la revista științifico-metodică trimestrială **“ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **“FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **“Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - specialist principal

Sergiu PÎSLARU - specialist principal, designer

Elena BALMUȘ - specialist coordonator

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 370.

Dat la tipar 30.03.2012

E-mail: sep@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova